

บทที่ 15

การท่องเที่ยว

ถึงแม้ว่าแหล่งรายได้ที่สำคัญของบรูไน คือน้ำมันและแก๊สธรรมชาติ แต่รัฐบาลบรูไนก็ตระหนักดีว่าสักวันหนึ่งในอนาคตน้ำมันและแก๊สอาจหมดไป ดังนั้นจึงจำเป็นต้องหารายได้จากแหล่งอื่น ๆ ด้วย รัฐบาลเห็นว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวน่าจะเป็นหนทางหนึ่งที่จะนำรายได้สู่ประเทศบรูไนได้ รัฐบาลจึงส่งเสริมการท่องเที่ยวในบรูไนขึ้นโดยที่จัดให้ปี 2001 เป็นปีแห่งการท่องเที่ยวบรูไน

การท่องเที่ยวในบรูไนเน้นรูปแบบการท่องเที่ยว 3 แบบ คือ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงกีฬาและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หรือเชิงอนุรักษ์ การที่บรูไนส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบดังกล่าว เพราะบรูไนมีพื้นที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวแบบดังกล่าวบรูไนมีประวัติศาสตร์อันยาวนาน มีอาคารทางประวัติศาสตร์ มีวัฒนธรรมที่งดงามและยังมีป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตติมบูรง มีสัตว์ป่านานาชนิด รวมทั้งสัตว์บกและสัตว์น้ำ

สำหรับปี 2001 รัฐบาลได้จัดให้เป็นปีการท่องเที่ยวบรูไนนั้นเพราะรัฐบาลมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ :-

1. เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในภูมิภาคนี้ ซึ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและอื่น ๆ
2. เพื่อเปิดโอกาสให้สื่อมวลชนในต่างประเทศได้เสนอข้อมูลข่าวสารในทางบวกเกี่ยวกับประเทศบรูไน
3. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ เพื่อเปลี่ยนสภาพของประเทศบรูไนให้เป็นประตูแห่งการท่องเที่ยวในภูมิภาคนี้
4. เพื่อเป็นการตอกย้ำและสร้างความเข้าใจอันดีต่อหน่วยงานเอกชนและหมู่สาธารณชน เกี่ยวกับความพยายามของรัฐบาลให้เกิดรายได้จากแหล่งเศรษฐกิจอันหลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการท่องเที่ยว

ดังนั้นในช่วงปี 2001 ทางรัฐบาลบรูไนจึงได้จัดโปรแกรมการท่องเที่ยวตลอดทั้งปีโดยทางรัฐบาลมีแผนการส่งเสริมการจัดนิทรรศการการท่องเที่ยวในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก เช่น จัดที่กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ เบอร์ลิน ประเทศเยอรมัน JATA Congress ในญี่ปุ่นและ The Arabian Travel Market ในกรุงคูไบ นอกจากนี้ ยังมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวในภูมิภาคนี้ เช่น การจัด Tourism Forum of ASEAN เป็นต้น

ความจริงการเตรียมการจัดปีการท่องเที่ยวได้เริ่มตั้งแต่ปี 1999 โดยมีกิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละเดือน เช่น เทศกาลอาหาร กิจกรรมกีฬานานาชาติ กิจกรรมศิลปะท้องถิ่น และจัดนิทรรศการศิลปะทัศนกรรม

Sheikh Jamaluddin ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยวบรูไน คาดว่ารัฐบาลจะมีรายได้จากการท่องเที่ยวในปี 2001 ประมาณ 2,000 ล้านดอลลาร์บรูไนและท่านยังมีความเห็นว่างถึงแม้ประเทศบรูไนจะมีขนาดเล็ก แต่รัฐบาลก็ต้องพยายามส่งเสริมขยายการตลาดให้กว้างขวางดึงดูดใจผู้คนในภูมิภาคและในโลกให้เข้ามาท่องเที่ยวในบรูไน และการจัดปีการท่องเที่ยวในปี 2001 ก็นับว่าเป็นวิธีหนึ่งที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวในบรูไน

แหล่งท่องเที่ยวในบรูไน

สำหรับแหล่งท่องเที่ยวในบรูไนมีอยู่มากมายหลายแห่งตามเขตต่าง ๆ ทั้ง 4 เขต คือ บรูไน-มัวรา ตูตง บือเลต และตีมบุง ซึ่งจะได้อธิบายไว้ในแต่ละเขตดังต่อไปนี้ :-

1. เขตบรูไน-มัวรา

เขตบรูไน-มัวรา เป็นเขตที่เล็กที่สุด มีประชากรหนาแน่นที่สุดเพราะเป็นที่ตั้งของเมืองหลวงคือบันดาร์เสรีเบกาวัน ในเขตนี้มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่งดังนี้ :-

1.1 มัสยิดสุลต่านฮัจญีโอมาร์อาลีไซฟุดดีน

มัสยิดนี้มีความสวยงามด้วยหอคอยสูง โคมสีทอง สร้างเสร็จในปี 1958 มีการประดับประดาด้วยหินอ่อนอิตาลี พื้นมัสยิดปูด้วยโมเสกสีทอง รูปแบบสถาปัตยกรรมเป็นแบบอิสลามดั้งเดิม ด้านนอกของมัสยิดมีรูปจำลองพระราชวังในสมัยคริสต์ศตวรรษที่ 16

นักท่องเที่ยวที่เข้าชมมัสยิดแห่งนี้ต้องถอดรองเท้าเสียก่อน และให้คำนึงถึงผู้คนที่อาจกำลังละหมาดอยู่ นักท่องเที่ยวสตรีแนะนำให้ใส่ผ้าคลุมและแต่งกายอย่างสุภาพไม่นุ่งกระโปรงสั้น เสื้อไม่มีแขน (แขนยาวยิ่งดี)

สำหรับเวลาเข้าชมมัสยิดนั้น เข้าชมได้ตั้งแต่วันเสาร์-วันพุธ เวลา 08.00 - 12.00 น. และเวลา 13.00 - 17.30 น.

1.2 หมู่บ้านน้ำ

หมู่บ้านน้ำมีประชากรอาศัยอยู่ประมาณ 50,000 คน เป็นหมู่บ้านขนาดใหญ่ มีเครือข่ายเชื่อมโยงประกอบด้วยบ้านเรือน มัสยิด ตลาด โรงเรียน คลินิก สถานีตำรวจ และสถานีดับเพลิง ตั้งอยู่ในบริเวณแม่น้ำบรูไน มีเรือจ้าง (Water taxi) และเรือหางยาวเป็นพาหนะในการติดต่อจะขึ้นบก หากมองจากมุมที่ไกลออกไปจะเห็นหอคอยมัสยิดตั้งตระหง่านอยู่ท่ามกลางบ้านเรือนของประชาชน นักท่องเที่ยวสามารถเข้าเยี่ยมชมหมู่บ้านน้ำได้ในช่วงเวลาที่เหมาะสม

1.3 อาคารเครื่องราชกกุธภัณฑ์

อาคารเครื่องราชกกุธภัณฑ์เป็นที่จัดแสดงเครื่องราชกกุธภัณฑ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จัดสร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1992 เนื่องในโอกาสครองราชย์ครบรอบ 25 ปี ของสมเด็จพระราชาธิบดีแห่งบรูไน

1.4 มัสยิดญามิอัสรีฮ์ชะฮัลโบลเกียห์

มัสยิดนี้ชาวบรูไนเรียกสั้น ๆ ว่า “ญามิอัสรี” ตั้งอยู่ที่ Kiarong ซึ่งอยู่ระหว่างบันดาร์เสรีเบกาวันกับกาดง สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งบรูไนได้สร้างมัสยิดนี้เพื่อเป็นของขวัญอันล้ำค่าแก่ประชาชนชาวบรูไน เนื่องในวโรกาสเฉลิมฉลองการครองราชย์ของพระองค์ครบรอบ 25 ปี มัสยิดนี้งามสง่าด้วยโคมสีทอง และหอคอยทั้งสองอันสูงเด่น นับเป็นมัสยิดอันใหญ่โตและสวยงามอย่างน่าอัศจรรย์จากแบบสถาปัตยกรรมแห่งอัลอิสลาม ซึ่งเป็นไปตามความต้องการของสมเด็จพระราชาธิบดีแห่งบรูไน

นอกจากใช้ในการประกอบการละหมาดแล้ว มัสยิดนี้ยังเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอนศาสนาอิสลามแก่เยาวชนและประชาชนชาวบรูไนอีกด้วย

นักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมมัสยิดนี้ได้ตั้งแต่วันอาทิตย์ถึงวันพุธ

เวลา 08.00 – 12.00 น.

เวลา 13.00 – 15.30 น.

และเวลา 16.30 – 17.30 น.

สำหรับวันพฤหัสบดีและวันศุกร์คนที่มีโซมุสลิมห้ามเข้า

1.5 ศูนย์ประวัติศาสตร์บรูไน

ศูนย์ประวัติศาสตร์บรูไนสร้างขึ้นเมื่อปี 1982 เป็นศูนย์สำหรับการวิจัยและจัดทำเอกสารทางประวัติศาสตร์ของบรูไน ขอบข่ายของงานวิจัยส่วนหนึ่งเป็นเรื่องของต้นตระกูลและบรรพบุรุษของสุลต่านบรูไน และพร้อมกับเรื่องราวของพระบรมวงศานุวงศ์

นักท่องเที่ยวสามารถเข้าเยี่ยมชมได้ตั้งแต่วันที่ 07.45 – 12.15 น. และเวลา 13.30 – 16.30 น. ของวันจันทร์ถึงวันพฤหัสบดีและวันเสาร์

1.6 ตลาดเกียงเก๊ะ (Tamu Kiunggeh)

ตลาดเกียงเก๊ะเป็นตลาดในเมืองบรูไน ตั้งอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำเกียงเก๊ะ ในตลาดนี้มีการขายพืชผักผลไม้หลากหลายชนิด รวมทั้งพืชผักสมุนไพรและอาหารท้องถิ่น นอกจากนี้ยังมีร้านขายศิลปะหัตถกรรมอีกด้วย สินค้าที่ขายดี ได้แก่ ฝาชี พรว้า และอาหารท้องถิ่นหรืออาหารพื้นเมือง

ตลาดเกียงเก๊ะเริ่มเปิดขายตั้งแต่ตอนเช้าตรู่จนถึงช่วงเย็น ส่วนร้านอาหารอื่น ๆ ที่กาดงมักจะเปิดจนถึงเวลากลางคืน

1.7 พระบรมมหาราชวังนุรุลอิมาน (Istana Nurul Iman)

พระราชวังนุรุลอิมานเป็นพระราชวังที่ใหญ่แห่งหนึ่งในโลก เป็นที่ประทับของพระราชินีสุลต่านฮัจญีฮัสซานัลโบลเกียห์และเป็นที่ตั้งของสำนักนายกรัฐมนตรี สร้างขึ้นบนเนินเขาใกล้แม่น้ำบรูไน มีรูปโดมสีทอง หลังคาโค้ง เว้า สะท้อนถึงอิทธิพลของสถาปัตยกรรมมลายูและอิสลามรวมกัน

1.8 อาคารมูลนิธิสุลต่านฮัสซานัลโบลเกียห์

อาคารนี้มีลักษณะผสมผสานกันระหว่างสถาปัตยกรรมสมัยใหม่กับสถาปัตยกรรมสมัยโบราณเป็นที่รู้จักกันในฐานะที่เป็นศูนย์การค้าที่สำคัญแห่งหนึ่งของบรูไน บริเวณทางเดินเป็นหินอ่อนทั้งดงาม มีน้ำพุ บริเวณทางเดินสามารถมองเห็นภาพอันสวยงามของมัสยิดสุลต่านโอมาร์อาลีไซฟุดดีน ในด้านทิศตะวันตก และจะเห็นหมู่บ้านน้ำในทิศตะวันออก ศูนย์การค้าได้เปิดเป็นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1996 รายได้จากศูนย์การค้านี้สุลต่านจะนำไปใช้เป็นเงินกองทุนเพื่อสวัสดิการแก่ชาวบรูไน

1.9 สวนอุทยานพฤกษศาสตร์บันดาร์

สวนอุทยานแห่งนี้เหมาะสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจ อยู่ห่างบริเวณทางหลวงมัวรา-ตูดง ขับรถประมาณ 20 นาทีจากเมืองหลวง มีพื้นที่ประมาณ 70 เฮกเตอร์ เป็นสถานที่ทำทนายสำหรับนักไต่เขาหรือเดินเขา ที่นี่ยังมีหอสังเกตการณ์ทำด้วยไม้อีกด้วย

1.10 ศูนย์ศิลปะหัตถกรรม

ศูนย์ศิลปะหัตถกรรมตั้งอยู่บริเวณฝั่งแม่น้ำบรูไน เป็นศูนย์สร้างขึ้นเพื่ออนุรักษ์ทักษะด้านช่างฝีมือของชาวบรูไน โดยเฉพาะ ที่ศูนย์นี้มีการจัดการแสดงผ้าทอที่เรียกว่า ผ้าตือ นุงัน ทำมาจากด้ายเงินและทองเป็นศิลปะหัตถกรรมที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมมาก เป็นมรดกทางศิลปะและยังคงมีการใช้นานนับศตวรรษเพื่อเป็นการอนุรักษ์

นอกจากนั้นยังมีเครื่องใช้ที่มีค่า มีแบบจำลองปืนใหญ่และมีรูปจำลองมีคมลายรูปร่างคล้ายตัวงูที่เรียกกันว่า กริช ซึ่งสามารถซื้อได้จากศูนย์ศิลปหัตถกรรมแห่งนี้ ศูนย์นี้ยังเป็นศูนย์ฝึกอบรมวิชาชีพด้านหัตถกรรมของชาวบรูไนอีกด้วย

ศูนย์ศิลปหัตถกรรมเปิดให้บริการเวลา 07.45 – 12.15 น. ในวันจันทร์ วันพฤหัสบดี และในเวลา 13.30 – 16.30 น. ในวันเสาร์ วันศุกร์ – อาทิตย์ไม่เปิดบริการ

1.11 ศูนย์เผยแพร่ศาสนาอิสลาม

ศูนย์เผยแพร่ศาสนาอิสลามจัดตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1984 เป็นศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่หลักคำสอนทางศาสนาอิสลาม นอกจากนี้ยังเป็นศูนย์ประสานงานและเชื่อมโยงระหว่างชาวมุสลิมบรูไนกับชาวมุสลิมทั่วโลกในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน

ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งศูนย์นี้ทำหน้าที่ตรวจสอบเครื่องใช้หรือหนังสือนิตยสารที่เข้ามาในประเทศบรูไนต้องไม่ขัดกับหลักการศาสนาอิสลาม เช่น ต้องไม่มีชื่ออัลลอฮบนรองเท้านิตยสารหรือวารสารต้องไม่มีภาพโป๊หรือแม้แต่หนังสือใบห่วยก็ห้ามเข้าประเทศ

1.12 สุสานสุลต่านโบลเกียห์

สุลต่านโบลเกียห์ต้นตระกูลของสุลต่านบรูไนในปัจจุบัน เคยปกครองบรูไนระหว่างปี 1485 – 1524 พระองค์เป็นสุลต่านที่โดดเด่นพระองค์หนึ่ง พระองค์มักรู้จักในนาม นาโคดราหมัม พระองค์เป็นทั้งนักเดินเรือ นักรบและศิลปิน

พระองค์ใช้เวลาส่วนมากกับการเดินเรือและการท่องเที่ยวไปยังดินแดนต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เคยเดินทางไปถึงเกาะชวาและมะละกา ในสมัยของพระองค์บรูไนได้ขยายดินแดนอย่างกว้างขวางไปถึงมนิลาของฟิลิปปินส์ พระองค์เป็นสุลต่านองค์ที่ 5 แห่งบรูไนดารุสซาลาม ในรัชสมัยของพระองค์นับว่าเป็นยุคทองของบรูไน

พระองค์สิ้นพระชนม์ชีพกลางทะเล สุสานของพระองค์ตั้งอยู่ที่ริมฝั่งแม่น้ำบรูไน ซึ่งเชื่อกันว่าครั้งหนึ่งเคยเป็นเมืองหลวงของบรูไน ปัจจุบันอยู่ติดกับถนนโกดาคาตุ ใกล้เคียง ๆ กับพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติบรูไน

1.13 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติบรูไน

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติบรูไนตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำบรูไนห่างจากตัวเมืองหลวงประมาณ 6.5 กิโลเมตร

ณ พิพิธภัณฑ์แห่งนี้เป็นที่รวบรวมความเป็นมาของบอร์เนียวทั้งในด้านประวัติศาสตร์ ธรรมชาติ ศิลปะแบบอิสลามที่สะท้อนถึงที่มาของวัฒนธรรมบรูไน มีการแสดง เครื่องแก้วเซรามิค เครื่องเพชรพลอยแบบจำลองหุ่นทหาร

พิพิธภัณฑ์แห่งนี้เปิดเวลา	09.00 – 17.00 น. ในวันจันทร์ - วันพฤหัสบดี
และในวันเสาร์เวลา	08.30- 11.30 น. 14.30 – 17.00 น.

1.14 วนอุทยานบือรากาศ

มรดกทางสิ่งแวดล้อมอันหลากหลายของบรูไนเกิดขึ้นจากการที่บรูไนมีพื้นที่อันกว้างใหญ่ส่วนมากเป็นป่า เช่น เขตวนอุทยานบือรากาศ มีพื้นที่ทั้งหมด 199 เฮกเตอร์ อยู่ห่างจากเมืองหลวงตามถนนมัวรา-ตุงตงประมาณ 10 กิโลเมตร ในบริเวณวนอุทยานแห่งนี้จะเห็นแสงอาทิตย์ลอดลอดผ่านต้นไม้เป็นแห่ง ๆ มีไอน้ำเค็มพัดมาตามแนวชายฝั่งทะเลจีนใต้

1.15 สวนสนุกเจอร์ดง

สวนสนุกแห่งนี้สร้างขึ้นในปี 1994 ห่างจากทะเลจีนใต้ไม่มากนัก นักท่องเที่ยวได้สัมผัสลมจากทะเล มีการออกแบบสวนที่เน้นความเป็นศิลปะหลาย ๆ แบบผสมผสานกัน

ในสวนสนุกแห่งนี้มีของเล่นและกิจกรรมเพื่อความสนุกเพลิดเพลินอย่างมากมาย เช่น เรือเหาะ การนั่งเรือเล่นในสระน้ำ คุน้ำพุ คุโด โนเสาร์จำลอง และอื่น ๆ อีกมากมาย สวนสนุกเจอร์ดงเป็นสวนสนุกสาธารณะขนาดใหญ่เหมาะแก่การเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจมีกิจกรรมให้เลือกได้หลายอย่าง

1.16 ชายหาด

บรูไนมีชายหาดที่สวยงามหลายแห่งตามแนวชายฝั่งทะเลจีนใต้ หากเดินทางจากตัวเมืองออกไปประมาณ 27 กิโลเมตรตามถนนมัวรา ก็จะเห็นหาดมัวราทอดยาวสุดสายตา เป็นสถานที่เหมาะกับการพักผ่อนหย่อนใจ การพบปะสังสรรค์ของสมาชิกในครอบครัว ตามชายหาดจะมีสวนสนุก ห้องน้ำสะอาด และยังมีเครื่องดื่ม ไว้อคอยบริการ

บริเวณทางแยกไปยังถนน Meranggang จากถนนมัวราจะเห็นชายหาดอีกแห่งหนึ่ง ชาวบรูไนเรียกกันว่า “หาดจระเข้” แต่มีได้หมายความว่าชายหาดแห่งนี้จะมีจระเข้มาก ชายหาดแห่งนี้มีทรายขาวปราศจากมลพิษ มีภูมิอากาศที่ชุ่มชื้น และสามารถเห็นอาทิตย์อัสดงที่สวยงามมาก

จากมัวราขับรถไปอีกประมาณ 10 นาทีก็จะพบกับชายหาด Serasa ชายหาดแห่งนี้มีอาคารการกีฬาทางน้ำ ซึ่งให้บริการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มากมาย มีกีฬาให้เล่น เช่น เจ็ตสกี เรือคายัค วินด์เซิร์ฟ เรือเร็ว และสกีน้ำ

1.17 เกาะชือลิ่ง

จากมัวราหากขับเรือไปประมาณ 45 นาทีก็จะถึงเกาะชือลิ่ง ซึ่งเป็นเกาะเล็ก ๆ ตั้งอยู่ไม่ไกลจากอ่าวบรูไนนัก มีเนื้อที่ประมาณ 2,566 เฮกเตอร์ บริเวณนี้เป็นพื้นที่ที่มีไม้ขนาดใหญ่สำหรับสร้างอาคารบ้านเรือนได้

การเดินทางไปเที่ยวที่เกาะชือลิ่งนี้ จะมีการเดินป่าระยะทางประมาณ 2 กิโลเมตร เดินผ่านป่าเขาลำเนาไพร แล้วจะได้พบกับจุดชมวิวิวิทัศน์บริเวณหอสังเกตการณ์

นักท่องเที่ยวสามารถจองเรือไปยังเกาะแห่งนี้ได้ ค่าใช้จ่ายจะรวมค่าจ้างเรือ อาหารเที่ยง มีการบริการนำเที่ยวชมป่า

2. เขตตูดง

เขตตูดงอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของบันดาร์เสรีเบกาวัน ครอบคลุมประมาณ 30 นาทีตามแนวชายฝั่ง ตูดงมีพื้นที่ประมาณ 1,666 ตารางกิโลเมตร มีประชากรเพียง 34,100 คน ประชากรเป็นชาวพื้นเมืองเชื้อสายต่าง ๆ คือ ตูดง กือดาฮัน มูรุดและคูซุน ในเขตตูดงมีแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งดังต่อไปนี้ :-

2.1 วนอุทยานมือริมบุน (Merimbun)

วนอุทยานแห่งนี้มีพันธุ์ไม้หายากชนิดและมีนกป่าอีกจำนวนมาก นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสกับมวลแมงไม้และนกนานาชนิดดังกล่าว วนอุทยานแห่งนี้มีความสงบเรียบร้อยล้อมรอบด้วยทะเลสาบที่ใหญ่ที่สุดในบรูไนคือทะเลสาบมือริมบุน

วนอุทยานแห่งนี้ได้รับการสนับสนุนจากธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ (HSBC) และมีพิพิธภัณฑสถานชาติบรูไนเป็นผู้บริหารงาน นอกจากนี้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแล้ววนอุทยานแห่งนี้ก็ยังมีประโยชน์ในการอนุรักษ์ชีวิตสัตว์ป่าและพันธุ์ไม้ที่สำคัญก็ถือเป็นแหล่งข้อมูลการศึกษาวิจัยทางวิทยาศาสตร์

2.2 หาดเสรี กือนางัน (Seri Kenangan)

หาดเสรีกือนางันอยู่บริเวณปากน้ำตูดง เป็นที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจที่มีชื่อเสียงอีกแห่งหนึ่งของบรูไน ขับรถจากเมืองตูดงไปประมาณ 5 นาทีก็จะถึง สิ่งที่น่าดึงดูดใจของชายหาดแห่งนี้คือมีแหลมแคบ ๆ ยื่นออกไปในทะเล บริเวณนั้นเป็นทางผ่านของสายน้ำในแม่น้ำตูดงที่จะไหลผ่านลงสู่ทะเลจีนใต้

นักท่องเที่ยวจะเดินทางไปยังชายหาดนี้ต้องเดินทางผ่านหมู่บ้านที่ปากน้ำตูดง ซึ่งปกคลุมไปด้วยต้นปาล์มน้อยใหญ่และจะได้พบท่าเรือเฟอร์รี่อันเก่าแก่

2.3 สวนสาธารณะสุโขทัย

สวนสาธารณะแห่งนี้เป็นสวนสาธารณะที่เหมาะสมสำหรับการพักผ่อนอีกแห่งหนึ่งในบรูไน ห่างจากตัวเมืองคูตงจับริตประมาณ 15 นาที ตามทางหลวงสายมัวรา-คูตง สวนสาธารณะแห่งนี้ประกอบด้วยทะเลสาบขนาดเล็ก กระท่อมเล็ก ๆ และพื้นที่โล่งกว้าง

2.4 ตลาดคูตงหมู่บ้านซอร์รัมบูน

- เป็นตลาดที่ห่างจากเมืองคูตงประมาณ 1 กิโลเมตร มีบริเวณกว้างขวางเปิดขายสิ่งของที่นำมาจากป่าในละแวกนี้ มีคนขายของเร่ในตลาดด้วย ตลาดแห่งนี้เปิดบริการตลอดทั้งวัน

3. เขตบือเตด

หากเดินทางต่อไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้จากคูตงไปตามแนวชายฝั่งตามถนนหลวงไปยังบือเตด เขตนี้อยู่ทางใต้สุดของบรูไน เขตนี้มีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของบรูไนนั่นคือน้ำมันและแก๊สธรรมชาติ ในเขตนี้มีแหล่งท่องเที่ยวดังต่อไปนี้ :-

3.1 วนอุทยานสุโขทัย

วนอุทยานสุโขทัยเป็นวนอุทยานที่ยังมิได้ถูกทำลายโดยน้ำมือมนุษย์ รัฐบาลบรูไนได้ควบคุมดูแลวนอุทยานแห่งนี้เป็นอย่างดี เป็นพื้นที่ป่าในเขตดินต่ำ (Lowland Forest) ที่อุดมสมบูรณ์แห่งหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภายในวนอุทยานมีทางเดินเป็นสะพานไม้ที่สามารถสังเกตเห็นพืชและสัตว์ตามธรรมชาติได้ดี

นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปยังวนอุทยานแห่งนี้ได้โดยเลี้ยวซ้ายออกจากถนนใหญ่บริเวณทางแยกสุโขทัย ซึ่งห่างจากเมืองหลวงบันดาร์เสรีเบกาวันประมาณ 70 กิโลเมตร เดินทางเข้าไปข้างในอีกประมาณ 450 เมตร ตามถนน "ลาบี" แล้วก็จะเห็นทางเข้าอยู่ทางขวามือ

3.2 สวนสาธารณะตัวกัน ลาลัก

หากเดินทางต่อไปอีกจากสุโงเลียงประมาณ 25 กิโลเมตรทางถนนลาบีก็จะพบสวนสาธารณะแห่งนี้ มีพื้นที่ประมาณ 270 เฮกเตอร์ สวนสาธารณะแห่งนี้มีบึงน้ำจืดในช่วงฝนตกน้ำจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว มีลักษณะเหมือนทะเลสาบ ในหน้าแล้งน้ำก็จะแห้งอย่างรวดเร็วเช่นกัน

3.3 บ้านยาว "ลาบี"

หากเดินทางไปตามถนนลาบีจะผ่านหมู่บ้านลาบีก็จะได้พบบ้านที่พักอาศัยที่เป็นเอกลักษณ์ในเกาะบอร์เนียวนั่นคือบ้านยาวชาวอิบัน ลักษณะของบ้านเป็นบ้านชั้นเดียว หลังคาเดียวกัน มีทางเดินยาวแบ่งเป็นห้อง ๆ บริเวณบ้านยาวที่ใกล้ที่สุดจากลาบีเป็นบ้านยาว Rampayah ซึ่งมีห้องที่แยกกัน 16 หลัง ที่อื่น ๆ ที่มีบ้านยาว ได้แก่ Mendaram Besar, Mendaram Kecil และสุดปลายทางที่บ้านยาว Teraja

3.4 สวนสาธารณะอันดูกี

สวนสาธารณะแห่งนี้ห่างจากเมืองหลวงประมาณ 80 กิโลเมตร บริษัทเชลล์เป็นผู้สร้าง เพื่อเป็นที่ระลึกในการครองราชย์ของสุลต่านครบรอบ 25 ปี สวนสาธารณะแห่งนี้เกิดเป็นทางการเมื่อ ค.ศ. 1992

3.5 หาดตูมุด

ตั้งอยู่ห่างจากซีเรียประมาณ 10 กิโลเมตร พื้นที่ชายหาดก็เหมือนชายหาดทั่วไปมีกระท่อมสำหรับหลบฝน มีพื้นที่สำหรับตั้งค่ายพักแรมหรือปิกนิก

3.6 เมืองซีเรีย

เมืองซีเรียเป็นเมืองที่มีการค้นพบน้ำมันในปี 1929 และเริ่มใช้เพื่อการธุรกิจในปี ค.ศ. 1932 เครื่องขุดเจาะน้ำมันยังคงทำงานอยู่ในปัจจุบัน เป็นแหล่งที่อุดมสมบูรณ์ด้วยน้ำมันและแก๊สธรรมชาติ เมืองซีเรียห่างจากตัวเมืองหลวงประมาณ 100 กิโลเมตร

3.7 อนุสาวรีย์พันล้านบารลด์

บริษัทเชลล์บรูไนเป็นผู้สร้างอนุสาวรีย์แห่งนี้ เพื่อเป็นการฉลองการผลิตน้ำมันครบปริมาณ 1,000 ล้านบารลด์ของแหล่งผลิตน้ำมันซีเรีย ตั้งแต่เริ่มการขุดเจาะน้ำมันเมื่อประมาณ 60 ปีที่แล้ว อนุสาวรีย์ตั้งอยู่ที่เมืองซีเรียในเขตบือเลด

3.8 สวนสาธารณะซิลเวอร์จูบิลี

• สวนสาธารณะซิลเวอร์จูบิลีห่างจากเมืองกัวลาบือเลดประมาณ 1 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 4,679 เฮกเตอร์ อยู่ติดกับทะเลจีนใต้ สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งบรูไนสร้างขึ้นเพื่อเป็นของขวัญแก่ชาวบือเลด เนื่องในวโรกาสครบรอบ 25 ปีในการขึ้นครองราชย์ของพระองค์

4. เขตติมบุง

เขตติมบุงเป็นเขตที่แยกออกไปจากตัวของประเทศที่อ่าวบรูไนและแทรกอยู่ระหว่างรัฐซาราวักของมาเลเซีย ติมบุงอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของบันดาร์เสรีเบกาวัน จากบันดาร์เสรีเบกาวันต้องเดินทางโดยทางเรือไปยังบงาร์ซึ่งเป็นเมืองสำคัญของติมบุง เขตนี้อุดมไปด้วยทรัพยากรป่าไม้ การท่องเที่ยวในเขตนี้เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แหล่งท่องเที่ยวในเขตติมบุงมีดังนี้ :-

4.1 อุทยานขนาดย่อมกัวลาบือลาตง

เริ่มเปิดเป็นทางการในวันที่ 22 กรกฎาคม ค.ศ. 1993 เมื่อสุลต่านบรูไนได้เสด็จเยี่ยมเขตติมบุงเนื่องในวันฉลองวันพระราชสมภพครบรอบ 47 ปี อุทยานแห่งนี้มีแหล่งดึงดูดนักท่องเที่ยวหลายอย่างและเป็นที่ตั้งของศูนย์ศึกษาภาคสนามแห่งกัวลาบือลาตง

อุทยานหรือสวนสาธารณะแห่งนี้ห่างจากเมืองบงาร์ประมาณ 1 กิโลเมตรอยู่ใกล้กับ Temburong Civil Center Padang ที่นี่มีบึงขนาดใหญ่ที่สามารถใช้ในการแข่งขันเรือเร็วได้ มีกระท่อม 6 หลังใช้เป็นที่พักของสุลต่าน 3 หลัง เมื่อสุลต่านเสด็จเยี่ยมและใช้เป็นที่พักกิจกรรมของชาวพื้นเมืองอีก 3 หลัง

4.2 ศูนย์ศึกษาป่าทึบ

ศูนย์ศึกษาแห่งนี้ตั้งอยู่ใกล้กับกัวลาบีออลาลง ในเขตอนุรักษณ์มาตุอาโปยหลังจากที่บริษัทเชลล์ได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยบรูไนดารุสสลามแล้ว ศูนย์ได้เปิดเป็นทางการในฐานะที่เป็นศูนย์ฝึกอบรมและวิจัยเกี่ยวกับป่าเขาร้อนในเขตที่ราบลุ่มบรูไน

ณ ศูนย์แห่งนี้มีบ้านทำด้วยไม้สูง 7 หลัง เพียบพร้อมไปด้วยเครื่องอำนวยความสะดวกแก่การวิจัย มีนักวิจัยทางวิทยาศาสตร์จากต่างประเทศไปถึงศูนย์วิจัยแห่งนี้ นอกจากนั้นยังมีกลุ่มนักศึกษาจากมหาวิทยาลัย นักเรียนจากโรงเรียนมัธยมและบุคลากรจากหน่วยงานของรัฐก็ยังเข้าไปถึงศูนย์ศึกษาแห่งนี้ มีที่พักและสวัสดิการอาหาร ถ้านักทัศนจรสนใจจะไปพักแรมก็ติดต่อโดยตรงกับมหาวิทยาลัยบรูไนดารุสสลาม

4.3 วนอุทยานปิอราดาตัน

วนอุทยานแห่งนี้ประกอบด้วยถ้ำและก้อนหินเรียงราย มีเนื้อที่ 1,070 เฮกเตอร์ เป็นที่อยู่ของสัตว์นานาชนิด เช่น กวางบอร์เนียว

พื้นที่ที่เป็นเขตอนุรักษณ์ประกอบด้วยเนินเขาแฝด (คู่) แห่งเขาปิอราดาตันที่มีความสูง 410 เมตร (1,225 ฟุต) และภูเขาป่าตอยซึ่งสูง 310 เมตร สูง 950 ฟุตจากระดับน้ำทะเล บริเวณยอดเขาป่าตอยเป็นลานจอดเฮลิคอปเตอร์ ณ ที่นี้สามารถมองเห็นทัศนียภาพอันสวยงามของทะเลหมู่บ้าน ที่นาของเกษตรกรในรัฐซาราวักของมาเลเซีย

อุทยานแห่งนี้ตั้งอยู่ที่บริเวณถนนไปยังลาบูห่างจากบงาร์ประมาณ 25 กิโลเมตร

4.4 อุทยานแห่งชาติอูตุคิมบุง

อุทยานแห่งชาติแห่งนี้มีพื้นที่ประมาณ 50,000 เฮกเตอร์มีสภาพเป็นหนองน้ำและเปียกชื้น อุทยานแห่งนี้ประกอบด้วยป่าไม้อันอุดมสมบูรณ์ตลอดทั่วทั้งอุทยาน มีทางเดินทำด้วยไม้ยาว 7 กิโลเมตร ซึ่งจะช่วยป้องกันการกัดเซาะของดิน ทางเดินเหล่านี้ช่วยให้นักท่องเที่ยวสามารถชมคุณลักษณะของป่าและต้องประหลาดใจกับระบบนิเวศอันหลากหลาย

นอกจากนั้นยังมีบ้านบนต้นไม้สูงจากพื้นประมาณ 20 เมตร เชื่อมต่อโดยสะพานแขวน จะสามารถเห็นทิวทัศน์อันสวยงาม

นักท่องเที่ยวสามารถเข้าพักได้ในห้องพัก (เกสท์เฮาส์) 7 หลังและยังมีบริเวณที่สามารถตั้งค่ายพักแรมได้อีก 3 แห่ง